

Lledó, apareix en la variant *bunyaroc*: potser per encruentament amb *bullaroc*, que llavors no hauria estat exclusivament tarragoní. Quant al nostre *bullaroc* res no té ja a veure amb *bony* ni amb *manyoc*, fora d'aquest contacte indirecte i dubtós. — 4 Potser sí que s'usa cap al Baix Empordà: Víctor Català sembla confondre aquest mot amb *bordó*, que usa impròpiament amb el sentit de 'bony' a *Solitud*: «el *bordó* aquell ossós que sortia de la barretina» (1.ª ed., p. 66). — 5 El mot està registrat pels diccs. de Tommaseo, Fanfani i Petrocchi, el darrer en la part desueta, el primer amb el derivat *boldronaio*. Sembla que avui el mot té algun ús en parlars de Toscana: Pieri, *Toponomastica della Valle dell'Arno*, p. 206, interpreta el topònim toscà *Boldrone* com a *boldrone* «vello». — 6 Sobre aquests mots i sobre el nostre *boldró*, veg. les notes de Spitzer, *Lexikk*, pp. 33-4, 158 (amb alguna postilla en *W. u. S.* vi, 210n.) i Brüch, *Misc. Schuchardt*, 1922, 34-5. Ni l'un ni l'altre no arriben a resultats ben definits. Poc aporta també Moll, en *BDLC* xvi, 53 (relació amb un nebulós tipus **BOLDONE*, *REW*, 1192, fr. *boudin* 'mena d'embotit'). — 7 Sinònim no registrat pels diccs. castellans però que deu voler dir 'quitar el bálago', sigui que per això entengués el gra o la palla dels cereals. I de tota manera això ha de tenir relació amb el cat. comarcal *esbaldregar* o *esboldregar* 'rebenyar, fer esclatar, desfer a terrossos', que és especialment blear i també del Maestrat, del Pallars i d'alguna altra comarca (*AlcM*). Que aquest verb català té també relació amb *boldro* i *boldró* és més segur encara. No és inversemblant que ací tinguem un element lèxic diferent de *VELLUS*. I tanmateix observem que una formació *EX-VELLER-ICARE* 'esbocinar o dissonar una massa de llana' no és menys versemblant. Documentem, però, el mot, més concretament: maestr. *esvoldregar* «desterrossar en los llaurats» (Ga. Girona); mall.: «vora el batzer qui s'embulla / pel vell marge, frec a frec / --- / quina pau més dolça i bona / té aquest clos *esboldregat*», Guasp (*IdOr.* ix, 120); a Ribagorça diuen *esboldregar-se* 'ensorrar-se' «desmoronarse» però no tant dels marges com de les parets velles d'un edifici (Jusseu, 1965), i segueix usual fins molt endins a l'Oest en l'Alt Aragó: *esboldregarse* «desmoronarse una pared hecha de piedras», -gar tr. «derribarla haciéndola caer confusa y desordenadamente» (a la vall de Broto: A. Satué). *AMAlcover* usava *esbaldregar* 'ensorrar-se' (*BDLC* xiv, 138). Anant de Pollença a Lluç, entre Ariant i Pedruixella, prop del Pujol, es troba una estarterada, que *BSAL* II, 74a anomena *S'Esboldregat* i descriu com «desgajamiento de grandes peñascos» (al peu del que Mascaró 1G9 anomena *Puig de l'Esboldregat*, 780 alt.), però a mi me l'ensenyaren, des d'una possessió d'allí sota, anomenant-lo *l'ezboldriñát* (1963) (on tenim, doncs, una variant sufixal d'aquest verb). En el Rosselló es perd la *l*: *s'ezbudregá* 'ensorrar-se una casa' 'ensulsiar-se un marge' (zona cap a Tuïr i Illa, 1967); «la feixa ---

est retenue vers l'aval par une *restellada* ou murrette de pierres sèches, sinon elle risque de *s'esboudragà*» («Cerca» III, 1959, 48). D'on el derivat *esboldrec* (*CostManc.* II, s. v. *esv-*) car sento «aquell *ezbuldrék*» a Cerdanya ('esllavissada' Porta, 1959), un *ezboldrèk* a Pollença (1963). Cf. Bierzo *aboldregas* (García Rey) i l'article *BALDRAGAS* del *DCEC*. — 8 No hi ha cap versemblança geogràfica, semàntica ni de cap mena en la indicació de Moll (*AORBB* I, 215) que es relacioni amb un *brunda* 'cap de cervo' que apareix en algunes glosses llatines, i que hom creu mot illiri (Walde-H. I, 116-7; cf. *BDR* IV, 80, i el grup *BRUND-* de sentits heterogenis aplegat en el *FEW* I, 565, més que res onomatopèic; cf. encara fr. *brindille*). — 9 Parodi, *Rom.* xvii, 55, cercava relació entre el *bolondrones* de l'Alexandre i un tipus **VOLUTULARE*. Segurament pensant en el fr. *se vautrer* 'rebolcar-se' al qual hom atribueix aquesta etimologia. Moll, en *AlcM*, s. v. *boldró*, troba que «no té probabilitat aquesta teoria». Hi estic d'acord. Tanmateix hem de tenir present que hi ha un mall. *boldroiar* propi de Sineu (*BDLC* ix, 293) que realment recorda molt el fr. *vautrer*. En basc crec que hi ha també alguna cosa de relacionat amb això, cf. el *Dicc. Etim. Vasco* de Tovar, en preparació, a propòsit de l'article *bona*. El gascò i aran. *bouludà* 'remenar, remoure els tions', en el Gers «rouler par terre», oc. ant. *voludar* «rouler», rossell. *voluda* 'corrua, agombolament' provenen de *VOLUTARE*, i el bearn. *boeyrà-s*, *bouyrà-s*, «se vautrer», *boeyrà* «traïner dans la boue» (Lespy) podria sortir del mateix **VOLUTULARE* al qual hom atribueix fr. *se vautrer* (passant per **voudrar*, *voidrar*). Així i tot, reconeguem que és ben inversemblant.

Bolei, *boleia*, *boleiar*, V. *voleiar*, s. v. *VOLAR*
Boleng, *bolenga*, *bolero*, V. *bola*

BOLET, 'planta criptògama proveïda de miceli', del ll. *BOLĒTUS* id. □ 1.ª *doc.*: orígens de la llengua; en textos, sobretot des del S. xv.

La major part de les llengües romàniques han donat la preferència a d'altres denominacions llatines, especialment *FUNGUS*, per denominar aquest tipus de planta elemental; conservat sobretot en cat., occità i reto-romànic (també en algunes llengües germ. occid., a.-al. ant. *buliz*, al. mod. *pilz*). En la nostra llengua, en canvi, ha predominat aquest, ço que potser no manca d'importància per a la història i origen del mot, que és estrany a l'indoeuropeu, i es dubta si el gr. *βωλιτης* (> roms. *burete*) és manlleu del llatí o viceversa: les formes no es corresponen exactament, i entre altres possibilitats s'ha conjecturat si podria ser un manlleu hispànic. El fet és que en llatí és un mot tardà, que no apareix fins al S. i després de Crist, primer en autors hispànics (Sèneca) o molt vulgars: potser la primera datació llatina correspon a la vulgaríssima *Cena Trimalchionis* de Petroni (ed. Schmeck, 38.40, p. 60).